

Petersen (Røj): Jeg skal kun tale om Afsnit II i Lovforslaget, som angaar selve Rømø-Dæmningen.

Det foreliggende Forslag angaaende en Dæmning mellem Fastlandet og Øen Rømø drejer sig jo om et stort Projekt, men ogsaa et Projekt, som aabner store Muligheder for Fremtiden.

Øen Rømø, som er paa ca. 50 km² og har ca. 700 Mennesker, har hidtil, med den daarligere Forbindelse med Fastlandet, ikke kunnet udnyttes tilnærmelsesvis som anden Jord i Danmark. For det første har Afsætningsforholdene vanskeliggjort at faa Varerne fra og til Øen, og dertil kommer, at Øen trænger til Afvanding og Mergling, hvilket sidste jo næsten er umuligt, naar Mergelen først skal transporteres fra Fastlandet til Baaden, transporteres i fladbundede Baade til Øen og derfra igen i Vogne fra Baaden ud paa Jorderne, hvor der saa godt som ingen Veje er at køre paa. Der findes nemlig kun een Kilometer Vej paa hele Øen, Resten er kun nogle Hjulspor, som lader sig køre op, saa snart Jorden er fugtig. Endvidere kan der kun sejles, naar der er Flod (Højvande), 2 Gange i Døgnet, i allerheldigste Tilfælde nogle faa Timer hver Gang. De fleste Dage om Aaret sejles der kun een Gang i Døgnet. Naar saa hertil kommer, at Baaden ikke kan sejle flere Uger i Træk, naar Isen afskærer Forbindelsen mellem Øen og Fastlandet, samt at den med østlig Vind ofte, grundet paa den lave Vandstand, kommer til at sidde fast, kan enhver forstaa, at en Vejforbindelse er højst tiltrængt.

Før i Tiden boede der mange farende Søfolk paa Øen, men de har maattet fortrække grundet paa de umulige Overfartsforhold — kun enkelte bor der endnu. Aarsagen er den knapt tilmaalte Fritid, naar deres Skib ligger i danske eller tyske Havne for Ind- og Udlosning; de løber den Risiko ikke at kunne komme fra og til ved Lavvande og Isforhold.

Paa Øen er der en Læge, men i alvorlige Tilfælde, naar Operation skal til, maa Patienterne indlægges paa Hospitaler paa Fastlandet. Enhver kan forstaa, hvor vanskelig Transporten af et sygt Menneske maa være, naar det først skal køres fra Øen til Kongsmark, løftes over paa en Trolje, køres paa Skinner til Baaden, løftes over paa Færgen — og saa mindst 50 Minutters Sejlads; Sygebilen henter derefter Patienten ved Ballum Sluse og kører ham til Hospitalet. Det er vanskelige Forhold, disse Mennesker lever under.

Paa Rømø findes saa god en Badestrand

som næsten ingen Steder i Landet. Trods den vanskelige Forbindelse tager Folk, som een Gang er kommet til at holde Ferie paa Rømø, Aar efter Aar derover igen. Og hvad betyder det ikke, at en Landsdel pludselig faar let Adgang til en saa enestaaende Badestrand? Samtidig med at man laver denne Dæmning, som absolut maa være den flodfrie, aabner der sig store Muligheder for Landvinding.

Først og fremmest gjaldt det om for Udvalget at faa undersøgt, om Anlægget af en Dæmning var i Stand til at fremskynde en Tilslikning og om, hvorledes Dæmningen, der skulde føres i lige Linie fra Brede Aas gamle Udløb Vest for Skærbæk til Nr. Tvismark paa Rømø, bedst kunde indvirke paa Strømforholdene, for at Tilslikningen kunde ske hurtigt. Paa dette Omraade har man jo i nogen Grad Erfaringerne fra de tyske Landvindingsarbejder at bygge paa, hvor Tusinder af Hektarer er tilslukket i de senere Aar og for længst er under Kultur: den saakaldte Marskjord. Naar Valget til at begynde med stod mellem en lav og en flodfri Færdselsdæmning, var det af den Grund, at den lave Dæmning kun kostede 5,10 Mill. Kr., medens den flodfri Dæmning var anslaaet til 7,45 Mill. Kr. plus noget mere paa Grundlag af de nu foretagne Beregninger som Følge af Stigninger paa Udgifterne til Arbejdsløn, Materialpriser o. s. v., altsaa til i alt ca. 8,5 Mill. Kr., hvortil maa lægges et Beløb paa ca. 400 000 Kr. til Transport og Anbringelse af Barakker til de ved Anlægget beskæftigede Arbejdere. Men her kommer Beskæftigelsesproblemalet, der er af overordentlig stor Betydning, til at spille en meget væsentlig Rolle. Af hele Forskellen mellem de to Dæmninger, der udgør ca. 3 Mill. Kr., gaar alene over 2 Mill. Kr. til Arbejdsløn. Og medens der til Bygning af den flodfri Dæmning gaar ca. 881 000 Arbejdsdage — ca. 65 pCt. af de samlede Udgifter —, kræver den lave Dæmning kun ca. 283 000 Arbejdsdage — ca. 55 pCt. af de samlede Udgifter. Endelig maa i denne Forbindelse nævnes, hvad der spares i Arbejdsløshedens understøttelse, hvilket for den flodfri Dæmning vil andrage ca. 1 406 000 Kr. og for den lave Dæmnings Vedkommende kun ca. 828 000 Kr. Ved Valget af den flodfri Dæmning vil der blive Tale om en større Arbejdsstyrke i ca. 4 Aar.

Den flodfri Rømø-Dæmning er en Sag, som jeg tror alle kan støtte. Den vil betyde meget for den store Arbejdsløshed i Nord-slesvig, og den vil betyde meget for at op hjælpe Rømø i baade den ene og anden Retning. Og endelig vil der kunne ventes